

กรมสุขภาพจิต
DEPARTMENT OF MENTAL HEALTH

กรมสุขภาพจิต

หมวด 1 ด้านการนำองค์การและความรับผิดชอบต่อสังคม

วิสัยทัศน์

“องค์กรหลักด้านสุขภาพจิตของประเทศ (National Mental Health Authority) ด้วยระบบสุขภาพจิตดิจิทัล เพื่อประชาชนมีสุขภาพจิตดีและเจ้าหน้าที่มีความสุข”

ค่านิยม: “MENTAL”

Mind (Service Mind, Public Mind) หัวใจบริการ

Efficiency, Effectiveness, Equity ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เสมอภาค

Network สัมพันธ์เครือข่าย

Teamwork ทำงานเป็นทีม

Accountability โปร่งใส ตรวจสอบได้

Learning (Personal, Team, Organization) เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พันธกิจ

1. สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อให้ประชาชนในทุกกลุ่มวัยสามารถดูแลสุขภาพจิตของตนเอง
2. พัฒนาระบบบริการสุขภาพจิตครอบคลุมทุกมิติในทุกระดับ
3. พัฒนากลไกการดำเนินงานสุขภาพจิต เพื่อกำหนดทิศทางการสุขภาพจิตของประเทศ

กรมสุขภาพจิต ได้ขับเคลื่อนการนำองค์การด้วย DMH LEAD Model สะท้อนผ่านระบบการบริหารงานของอธิบดีฯ และทีมงาน ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต อีกทั้งแสดงเจตนารมณ์อย่างชัดเจนในการสร้างบุคลากรของกรมฯ และบรรยากาศในการปฏิบัติงานโดยใช้แนวคิด CPR (Creation คิดเป็น/คิดสร้างสรรค์, Positive คิดดี/คิดเชิงบวก, Response to society คิดให้/คิดทำประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม) เพื่อปลูกฝังให้เป็นวิถีวัฒนธรรม “องค์กรของคนคิดดี รักสามัคคี มีศักยภาพสูง ใฝ่เรียนรู้ สูการสร้างสรรค์เพื่อสังคม” ได้มีการจัดโครงสร้างการบริหารและกำกับดูแลองค์การ ตลอดจนวางระบบการกำกับและติดตามการป้องกันการทุจริต

และประพฤติกรรมชอบอย่างเคร่งครัด โดยเชื่อมโยงกับกลไกการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก ทั้งระดับกระทรวงและระดับประเทศ รวมทั้งการจัดให้มีช่องทางการตรวจสอบการดำเนินงานจากประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย เพื่อให้กรมฯ เป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินงานให้สำเร็จตามวิสัยทัศน์ในการเป็น “องค์กรหลักด้านสุขภาพจิตของประเทศ (National Mental Health Authority) ด้วยระบบสุขภาพจิตดิจิทัล เพื่อประชาชนมีสุขภาพจิตดีและเจ้าหน้าที่มีความสุข”

ขับเคลื่อนการนำองค์การด้วย DMH LEAD Model

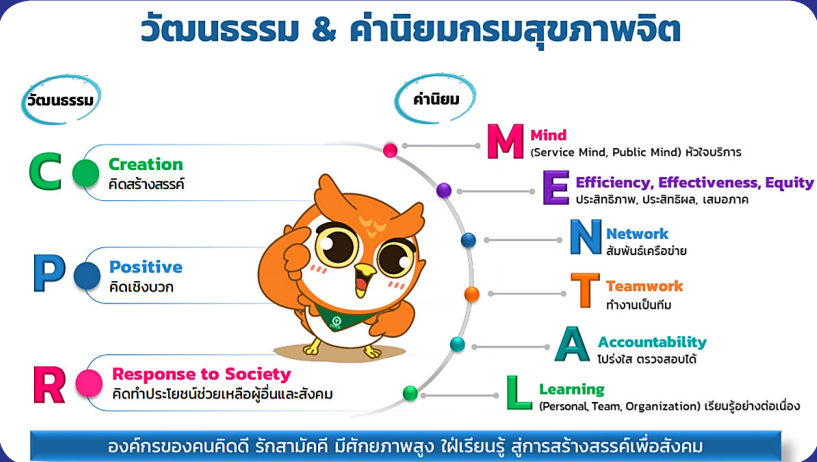

กรมสุขภาพจิตมีการนำองค์การ ด้วยการยึดมั่น ในหัวใจสำคัญของการบริหารงานตาม DMH LEAD Model ประกอบด้วย

(1) **Leading by Action** : การเป็นผู้นำทางความคิดและการกระทำอย่างจริงจัง ผู้บริหารเป็นผู้นำ ในการทบทวนแผนยุทธศาสตร์กรมฯ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเชิงบริบท เพื่อให้กรมฯ พร้อมดำเนินงานมุ่งสู่เป้าประสงค์หลักตามแผน นอกจากนี้ยังได้สร้างบรรยากาศในการปฏิบัติงานโดยใช้แนวคิด CPR (Creation คิดเป็น/คิดสร้างสรรค์, Positive คิดดี/คิดเชิงบวก, Response to society คิดให้/คิดทำประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม) เพื่อปลูกฝังให้เป็นวิถีวัฒนธรรม “องค์กรของคนคิดดี รักสามัคคี มีศักยภาพสูง ใฝ่เรียนรู้ สูการสร้างสรรค์เพื่อสังคม”

(2) **Ethical Leaders**: การเป็นผู้นำที่มีจริยธรรม มีการจัดทำแผนแม่บทการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ด้าน คือ “สุจริต ปิดความเสี่ยง ให้ความเที่ยงธรรม”

และ (3) **Accountable Leaders**: การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม ได้ดำเนินการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกตามแนวทางของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมกรมสุขภาพจิต ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2562-2564) ที่ยึดมั่นในคุณธรรมที่พึงประสงค์ 4 ประการ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” และสร้างให้บุคลากรมีทัศนคติการทำงานแบบ “คิดเป็น คิดดี คิดให้ เป็นสุข” นอกจากนี้ ได้ดำเนินการสานประโยชน์สู่สังคม โดยมีนโยบายในการปรับภาพลักษณ์ของหน่วยบริการจิตเวช เป็น Smart Hospital ตามหลักการ EMS: E – Environment/ M – Modernization/ S – Service (Convenience Service & Service Behavior) ซึ่งจะทำให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่รวดเร็ว ลดความแออัด ลดระยะเวลาการรอคอยแล้ว ยังทำให้สังคม มีความเข้าใจ และลดอคติที่มีต่อผู้ป่วยจิตเวช เป็นการปรับคืนสู่สุขภาพและการอยู่ร่วมกันของคนทุกคนในสังคม

Directing with 4 ships: การเป็นผู้นำที่บริหารตน บริหารคน บริหารงาน และบริหารเครือข่ายอย่างมืออาชีพ

Leadership

Flagship

Partnership

Blue Oceanship

Leadership

ให้ความสำคัญกับการสื่อสาร ทั้งกับบุคลากรภายในกรมฯ และกับเครือข่ายภายนอก แบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ 1) การสื่อสารระดับ First Line จากอธิบดีฯ/รองอธิบดีฯ ถึงผู้บริหารหน่วยงาน 2) การสื่อสารระดับ Middle Line จากผู้บริหารหน่วยงานถึงบุคลากรในหน่วยงาน 3) การสื่อสารระดับ Direct Line จากอธิบดีฯ ถึงบุคลากรในสังกัดกรมฯ และ 4) การสื่อสารระดับ Special Line เป็นการสื่อสารเฉพาะกลุ่ม สำหรับการสื่อสารสุขภาพจิตกับเครือข่าย ประชาชน และสังคม นั้น ได้เพิ่มช่องทางและกลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อตอบสนองพฤติกรรมของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน กลุ่มทางสังคม และประชาชน ให้เข้ามาร่วมดำเนินการเป็น Co-creation

Flagship

กำหนดนโยบายการพัฒนาางานสุขภาพจิตที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาของกระทรวงสาธารณสุข อาทิเช่น การพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อมุ่งสู่สุขภาพจิต 4.0 ผ่านการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของกรมฯ ด้วย **กลไก 3R** ได้แก่ **Reload** โดยการพัฒนารูปแบบการทำงานและบุคลากร **Reconnect** โดยการสร้างเครือข่ายภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข ทั้งระดับชาติและนานาชาติ และ **Reboom** โดยการปรับภาพลักษณ์ของกรมฯใหม่ และวิธีการสื่อสารประเด็นสุขภาพจิตให้ประชาชนสามารถเข้าใจและเข้าถึงได้ดีขึ้น

Partnership

Partnership

National Collaboration

Public

Private / NGO

People

International Collaboration

WHO Collaborating Center (WHOCC)

WPA

UNICEF

MOU Countries

การสร้างเครือข่ายและบูรณาการความร่วมมือด้านสุขภาพจิตกับองค์กรต่าง ๆ

เกิดเครือข่ายและบูรณาการความร่วมมือด้านสุขภาพจิตกับองค์กรต่างๆ ทั้ง ภายในประเทศ มีการทำงานร่วมกับภาครัฐ และขยายความร่วมมือไปยังกลุ่มทางสังคม ภาคเอกชน และประชาชน ภายนอกประเทศ ได้ร่วมมือกับต่างประเทศพัฒนาหลักสูตร Mental Health Training กับประเทศสมาชิกอาเซียน ทำบันทึกความร่วมมือด้านสุขภาพจิตกับองค์การอนามัยโลก ภูมิภาคเอเชียใต้/ ตะวันออก (WHO SEARO) เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นศูนย์ความร่วมมือองค์การอนามัยโลก

Blue Oceanship

ภายใต้นโยบายการพัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ให้มีทัศนคติที่ดี มีศักยภาพสูง มีความสุข อริบดีย ได้ริเริ่มโครงการ **Blue Oceanship** เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพโดดเด่นสู่การเป็นผู้นำคลื่นลูกใหม่ที่มีความ ฉลาดเฉลียว มีจิตใจที่มุ่งมั่นในการพัฒนางานและพร้อมแสวงหาโอกาสใหม่ๆ ในการพัฒนางานสุขภาพจิต อีกทั้งเป็นผู้ชี้นำทิศทางการสุขภาพจิตของประเทศในอนาคตที่ตอบสนองต่อจุดยืนทางยุทธศาสตร์ของกรมฯ ในระยะ 5 ปีข้างหน้า

ผลสำเร็จของการนำองค์การ

การบูรณาการแนวทางการขับเคลื่อนแผนฟื้นฟูจิตใจ (C4) ลงสู่พื้นที่

กรอบแนวทางการสนับสนุนของกรมสุขภาพจิตกับกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย
1. ผู้ดูแลประจำ (สุขภาพจิต)
2. ผู้จัดการ ผู้รับผิดชอบ
3. ผู้ประสานงาน
4. ผู้ประเมินความคืบหน้า
5. ผู้ประเมินปัญหา
6. Helper

แนวทางทั่วไป (1 - 6) : วัคซีนชุมชน

1. Resilience (บุคคล ครอบครัว ชุมชน/องค์กร)
2. ใจสู้ไม่พ่ายแพ้
3. New normal mindset

กลุ่มเสี่ยง (3) : แนวทาง MCATT
อื่นๆ : ป้องกันการฆ่าตัวตาย
ผู้ประสบปัญหาทางใจ (5) : Resilience (บุคคล/ครอบครัว)

แนวปฏิบัติการสร้างวัคซีนใจในระดับชุมชน

แนวปฏิบัติการการสร้างวัคซีนใจในชุมชนระดับหมู่บ้าน

1. วัคซีนใจ (1) : การดูแลสุขภาพจิต
2. วัคซีนใจ (2) : การดูแลสุขภาพจิต
3. วัคซีนใจ (3) : การดูแลสุขภาพจิต
4. วัคซีนใจ (4) : การดูแลสุขภาพจิต
5. วัคซีนใจ (5) : การดูแลสุขภาพจิต

Mental Health Package

เครื่องมือการดำเนินงานด้านสุขภาพจิต
Mental Health Package

1 วัคซีนใจ (ระดับบุคคล)

2 วัคซีนครอบครัว

Mental Health Package

3 วัคซีนชุมชน

4 แนวทางป้องกันการฆ่าตัวตาย

5 แนวทาง MCATT

การบูรณาการแนวทางการขับเคลื่อนแผนฟื้นฟูจิตใจ (C4) ลงสู่พื้นที่

ผลสำเร็จสำคัญของการนำองค์การ
ด้วย DMH LEAD Model สะท้อนผ่านระบบ
การบริหารงานของอริบดีฯ และทีมงาน
ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต ดังเช่น
ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อ
ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านสุขภาพจิต อริบดีฯ
ได้เป็นผู้นำในการวางแผน ลงมือแก้ไขปัญหา
และได้สั่งการให้จัดทำ “แผนฟื้นฟูจิตใจ
ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 (COVID-19) ปี 2563 – 2564
(Combat 4th Wave of COVID-19 Plan : C4)”
เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานด้านสุขภาพจิต

ในสถานการณ์การระบาดของโรคฯ และเป็น
แนวทางการดูแลจิตใจสำหรับประชาชน บุคลากร
ทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยมีการ
บูรณาการการดำเนินงานด้านสุขภาพจิต
กับกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานสาธารณสุข
ในระดับเขตสุขภาพ รวมไปถึงมีมาตรการดูแล
จิตใจสำหรับบุคลากรกรมสุขภาพจิต เพื่อให้
ทุกคนมีความเข้มแข็งทางจิตใจและเต็มเปี่ยม
ไปด้วยพลัง สามารถปรับตัวเข้าสู่ชีวิตวิถีใหม่
(New Normal Life) ได้ ส่งผลให้เกิดเป็นผลลัพธ์
ที่สะท้อนความสำเร็จของการบริหารองค์การ
อย่างชัดเจน นั่นก็คือ **งานสุขภาพจิตก้าวหน้า
ประชาชนสุขภาพจิตดี เจ้าหน้าที่มีความสุข**